



2. Tertialrapport 2017



Innhold:

Innhold:	2
Innledning	4
Forslag til budsjettjusteringer	5
Samfunn	6
Grunnskole	8
Barnehage	9
Helse og omsorg	10
Velferd	12
Kultur	14
Infrastruktur - Bygg, VA, Vei	17
Plan/Samfunn	20
Fellestjenester, ledelse og politikk	21
Organisasjon og medarbeidere	24
Økonomi	26
Investeringer	28

Hvert tertial rapporterer rådmannen til kommunestyret. I hovedtrekk omfatter rapporten en beskrivelse av resultatoppnåelse og økonomisk status som skal danne grunnlag for ev. justeringer i løpet av drifts og regnskapsåret, samt grunnlag for neste handlingsprogram.

Det er Lier kommunes egne retningslinjer som er førende for rapporteringen, med vekt på avvik i resultater og ressursbruk fra hva som ble fastsatt i kommunestyrets vedtatte handlingsprogram og økonomiplan 2017-2020 og årsbudsjett 2017.

Dette betyr blant annet at rapporteringen fra administrativt til politisk nivå skjer i form av *en felles rapport*, som går til alle hovedutvalg, formannskapet og kommunestyret.

Rapporteringen er først og fremst en avviksrapportering og skjer på to hovedområder:

- Rapportering på politiske oppdrag
- Rapportering av ressursbruk - jfr. Regnskap og budsjett 2017.



Tertialrapporten består av to dokumenter

- Tertialrapporten (dette dokument) - beskriver avvik i forhold til økonomi og rapportering på oppdrag
- Måned rapport for august angir faktiske regnskapstall (foreligger ca. 24. sept)



Innledning

Tertialrapporten er et bidrag til kommunestyrets styringsinformasjon; den skal være overkommelig, men samtidig tilstrekkelig til å vurdere situasjonen og grunnlag for ev. tiltak.

Utfordringer i tjenestene

De økonomiske rammene for 2017 er stramme, slik de har vært over flere år. Samtidig øker behovet for tjenester i form av omfang og kvalitet. Inntektene i kommunen er moderate og godt under landsgjennomsnittet. Det er derfor krevende å få inntektene til å strekke til, Det har ikke vært holdt igjen tilstrekkelig med midler til uforutsette kostnader i den størrelsesorden det har vært behov for i handlingsprogrammet. Samlet sett indikerer avviksmeldinger et netto merforbruket i 2. tertial på ca. 28 millioner. Økning i hjemmetjenesten, nye institusjonsplasseringer innen velferd og noe tilpasningsbehov er hovedutfordringer. Det arbeides aktivt med å minimere merforbruket på de nevnte områdene. Mye av avviksmeldingene er med bakgrunn i økte vedtak og tjenester, dette gjør det vanskelig å finne tilpasninger uten relativt drastiske tiltak. Det er derfor moderate forventninger på hva som er mulig å få til på kort sikt. Videre vises det til igangsatt arbeid med re-budsjettering og økonomisk gjennomgang av de aktuelle virksomhetene slik det ble varslet i HP 2017-2020.

Rådmannen innstiller på budsjettjusteringer på til sammen 10,3 millioner, av dette er 7 mill. kr i reduserte avdrag for å styrke netto driftsresultat, 0,62 mill. kr. som følge av vedtak som øker kostnadene i Lier Eiendomsselskap, 2,6 mill.kr til varslet underskudd for Legevakten 2017 og 0,11 mill. kr til vedtatt revisjonsforvaltning.

Skatteinntektene ligger tett på budsjett for Lier per 2 tertial. Inntektsutjevningen i rammetilskuddet gjør at de frie inntektene (skatt og rammetilskudd) ligger i underkant av budsjett. En optimistisk prognose er at de frie inntektene havner rundt budsjett. Rentenivået er fortsatt gunstig og pr 2. tertial ser det ut til å bli ca. 4,5 millioner i lavere renteutgifter enn budsjettet.



Fylkesordfører Roger Ryberg klippet snoren da den nye gang- og sykkelveien langs Vestsidveien ble offisielt åpnet torsdag 24. august. Den nye gang- og sykkelveien fra Bilbo til Linjeveien er 1,2 kilometer lang, og kjørebane har også blitt oppgradert til stor glede for alle innbyggerne som ferdes langs strekningen.

Fylkesordfører Roger Ryberg møtte opp med blomster da den 1,2 kilometer lange gang- og sykkelstien langs Vestsidveien åpnet i augu

Forslag til budsjettjusteringer

Rådmannen foreslår følgende budsjettjusteringer i driftsbudsjettet :

1000 kr.	Økt inntekt/ Redusert utgift	Økt utgift/ Redusert inntekt
1 LEKF – politiske vedtak		652
2 Underskudd Legevakt 2017		2 600
3 Forvaltningsrevisjon etter KS 81/2017 pkt. 3		110
4 Reduserte avdrag	7 000	
5 Økt overføring til investering		7 000
6 Bruk av fond	3 362	
	10 362	10 362

- Økonomiske konsekvenser av politiske vedtak for Lier Eiendomsselskap KF (side 16)
 - KS 78/2017 – Økt tilgang til utleielokaler og utstyr- regeljusteringer 0,175 mill. kr
 - KS 46/2017 – Elevtallsvekst – Høvik skole (modul bygg) driftskostnad 0,205 mill. kr
 - KS 112/2016 – Fastsetting av styrehonorar 0,272 mil. kr
- Legevakten IKS har meldt om at de går med et underskudd i 2017, Liers andel utgjør 2,6 mill. kr. (side 10)
- Som følge av KS 81/2017 pkt. 3 har kontrollutvalget vedtatt å gjennomføre forvaltningsrevisjon, KsB 30/17. Det bevilges 110 000 kr til dette (side 20).
- For å sikre at kommunen ikke går med underskudd foreslår rådmannen å redusere avdragene med 7 mill. kr, se også pkt. 5. (side 25)
- Reduserte avdrag benyttes til å styrke netto driftsresultat ved å øke budsjettet for overføring til investering, se også pkt. 4.
- Pkt. 1 og 3 finansieres med bruk av disposisjonsfond
 - 300 000 kr i tilskudd fra nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom føres fra kommunens generelle disposisjonsfond og til bundet fond. (Se side 14)

Rådmannen foreslår følgende budsjettjusteringer i investeringsbudsjettet

1000 kr.	Økt inntekt/ Redusert utgift	Økt utgift/ Redusert inntekt
1 LEKF økt ramme prosjekt 9514		1 250
2 LEKF Omdisponering prosjekt 9228 til 9514	150	
3 LEKF omdisponering prosjekt 9303 til 9514	1 100	
	1 250	1 250

- Prosjekt 9514, Oppgradering Heggsbro, tilføres midler ved omdisponering fra prosjekt 9228 og 9303. (Se side. 28)



Samfunn

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Lier sikres et bedre kollektivtilbud. Det tas kontakt med aktørene Buskerud fylkeskommune som er ansvarlig for kollektivtrafikk og operatørene Ruter, NSB og Brakar. Frist: 2016	HP 16-19 oppdr 2.27	I arbeid	I samarbeid med Brakar jobbes det med utredning av matebuss til og fra Lier stasjon, utredningen vil foreligge høsten 2017. Det vil også bli lagt fram en egen melding om arbeidet med å sikre et bedre kollektivtilbud i løpet av høsten.
I forbindelse med revisjon av energi- og klimaplan innarbeides en handlingsplan mot støy etter forurensningsforskriftens kapittel 5.	HP 16-19 oppdr 2.32	I arbeid	Det er gjennomført et innledende kartleggingsarbeid som grunnlag for en egen handlingsplan mot støy. Det ble lagt fram en egen melding før sommeren og arbeides videre med sikte på å legge fram en handlingsplan.
I forbindelse med den videre planlegging og utbygging langs Drammens-fjorden utredes energiløsninger bl.a. basert på sjøvannsbasert varmepumpe-løsning. Teknologisk fagkompetanse og offentlige støtteordninger knyttet til utredning, forprosjektering og utbygging benyttes.	HP 17-20 Oppdr 2.9	Fullført	Utredningen Energiutredning Fjordbyen Lierstranda ble lagt fram i miljøutvalget i juni som melding. I tillegg til klima- og energiplanen vil denne utgjøre grunnlaget for videre arbeid med planlegging, utredning, forprosjektering og utbygging.
Tilbudet rundt Lier stasjon må bli bedre. I regi av og i samarbeid med Buskerudbyen gjennom BBP1 må tiltak for bedre tilgjengelighet rundt Lier stasjon iverksettes. Økt parkeringskapasitet, egen parkering for el-biler, sikker sykkelparkering og prøveprosjekt med matebusser må gjennomføres snarest.	HP 17-20 Oppdr 2.19	I arbeid	Prosjektet er igangsatt, med finansiering fra Buskerudbyen. Planlegging og prosjektering av sikker sykkelparkering pågår, samt markedsundersøkelse/matebussutredning i regi av Buskerud fylkeskommune/Brakar.
Etablering av en /MatRIKET Mathall i Ytre Lier i regi av næringen gjennom «Det regionale partnerskapet for landbruksbasert næringsutvikling i Buskerud» kan gi ønsket fremdrift for tiltaket. Kommunen stiller seg positiv til et slikt tiltak gjennom støtte til forprosjekt etter nærmere søknad og fremdriftsrapportering, og vil bidra med bl.a nødvendig planavklaringer.	HP 17-20 Oppdr 2.19	Fullført	Lagt fram som egen sak i juni med vedtak om at videre arbeid for «MatRiket», herunder alternative lokaliseringer avventes. Bevilgningen i HP 17-20 forutsettes øremerket til prosjektet. Lier kommune vil arbeide videre for et mindre utsalgs- og serveringssted i egnede lokaler i Lierbyen.

Andre saker

Befolkningsendring



Befolkningsveksten i 2. kvartal 2017 var på 70 personer, mot 36 i 2. kvartal. 2016. Så langt i år har kommunen en befolkningsvekst på 119 personer, mot 45 personer på samme tid i 2016.

Klima og energi

I den politiske møterunden i februar ble det fremlagt egen melding om hvordan tiltakene i Klima- og energiplanen skal følges opp. Oppfølgingsarbeidet pågår i tråd med meldingen.

Fjordbyen Lierstranda

Høringsforslag til planprogram for områderegulering for Fjordbyen ble vedtatt i Lier i februar og oversendt Drammen kommune for forhåndsuttalelse før høring og offentlig ettersyn. Drammen behandlet saken om forhåndsuttalelse i bystyret i april. Varsel om oppstart av områderegulering med konsekvensutredning og høring av forslag til planprogram ble lagt ut i juni med høringsfrist 15.08.2017. Det har kommet inn 18 bemerkninger til forslag til planprogram. Drammen kommune er gitt utsatt frist til 27.september.

Kommunestyret i Lier og Bystyret i Drammen har besluttet at det skal utarbeides en egen kommunedelplan for samferdselsinfrastruktur og kollektivknutepunkt. Arbeidet med planprogram pågår, med sikte på å ferdigstille et forslag til politisk behandling innen årsskiftet 2017/2018.

Det pågår dialog med Eidos og VIVA IKS om utredninger på ulike områder, blant annet knyttet til planlegging av infrastruktur for Fjordbyen.

Buskerudbypakke 2

Forslaget til Nasjonal Transportplan 2018-2029 som ble lagt fram i april imøtekommer ikke kravet fra kommunene i Buskerudbyen om fullfinansiering av Holmenbrua og E134 Strømsåstunnellen og to tog i timen til Mjøndalen/Hokksund. Det pågår arbeid med utredninger og høring/innspillrunde med sikte på å sette sammen Buskerudbypakke 2 på nytt, dette som grunnlag for ny lokalpolitisk behandling.

Rv. 23

Planprogrammet for kommunedelplan for rv. 23 Linnes-E18 var ute på høring fram til 31.mars. Revidert forslag til planprogram ble lagt fram for politisk behandling i juni, og behandlingen ble utsatt til etter sommeren i påvente av sak om innbyggerinitiativ vedrørende RV23. Endelig politisk behandling av planprogrammet ventes å skje i september.

Folkehelse

Arbeidet med en egen handlingsplan for folkehelse ble startet opp på nyåret, og har kommet godt i gang i løpet av våren. Sunne og aktive liunger er liermodellen for fysisk aktivitet og gode matvaner i barnehage og skole. Utrullingen av modellen i barnehager og skoler pågår ut året, så langt i 2017 er 50 % av skolene og 50 % av barnehagene med. I tillegg skal 2 skoler og 4 barnehager etter planen ha oppstart av Sunne aktive liunger høsten 2017. Frisklivssentralen jobber videre med utvikling av tilbudet.



Grunnskole

Status økonomi

De fleste av skolene ligger godt an per 2.tertial. Det er kun Nordal og Sylling som har røde flagg, begge har et avvik på 7 % over budsjett. Det er satt i gang tiltak for å redusere avvikene, noe som vil vises allerede ved august rapportering.

Fellesområdet er totalt sett i rute, men skoleskyss har et avvik på ca. 1 mill. kr.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Det legges til rette for utrulling med lokale tilpasninger av «Sunne og aktive liunger» i alle skolene etter modell fra Sylling og Oddevall.	HP 16-19 oppdr 2.17	Påbegynt	Utrulling starter med analyse og planlegging januar 2017 på noen skoler. Heia skole har startet høsten 2016. Henummarka, Egge og Lierbyen skole er i gang med kartlegging og planlegging.
Lier satser på digitale ferdigheter i lierskolen. Måltallet for antall PC/nettbrett i skolen pr elev fremskyndes og økes til 1 i 2018. Det fokuseres på utvikling av økt digital kompetanse. Det sikres tilstrekkelig nettkapasitet og det etableres faste rutiner for nødvendig utskifting, oppgradering og service av digitale verktøy. Rådmannen legger frem en egen sak om ulike gjennomførings- og finansieringsmodeller. Frist 1. tertial 2017.	HP 17-20 Oppdr 2.12	Påbegynt	Sak om finansiering av 1:1 dekning og valg av enheter legges frem for GBK-utvalget i november og videre i HP 2018
Det legges frem en egen sak om mulig etablering av «Ferie-SFO» ved en av skolene som en forsøksordning for skoleåret 2017/18.	HP 17-20 Oppdr 2.21	Påbegynt	Det er gjennomført en spørreundersøkelse om behovet for ferieåpen sfo. Det arbeides videre med lokalisering og finansiering. Legges frem for GBK-utvalget i november og videre i HP 2018
Lese- og skrivevansker blant barn kan være vanskelig å avdekke. Det er ønskelig å kartlegge hvilke virkemidler, og hjelpemidler lierskolen har til rådighet. Derfor bes rådmannen om å legge fram en egen sak om hvilke tiltak skolene har i dag for å hjelpe barn med dysleksi og dyskalkuli, og hva som skal til for at Lier kan sertifiseres som en «dysleksi-vennlig skole». Frist: i løpet av 2017	HP 17-20 Oppdr 2.32	Påbegynt	Legges frem for GBK-utvalget i november 2017

- Kvalitetsplanen for lierskolen er vedtatt.



Barnehage

Status økonomi

De kommunale barnehagene ligger godt innenfor budsjett per 2.tertial, totalt 0,9 mill. kr under budsjett.

Fellesområdet har et merforbruk på 1,8 mill. kr. Dette har flere årsaker;

- «Tilrettelagte tiltak» i barnehager våren 2017 ble en god del dyrere enn budsjettet. Vi har foreløpig en prognose om et merforbruk på 1 mill. kr.
- Kommunalt tilskudd viser et merforbruk på 2,3 mill. kr per 2.tertial. Vi antar at tilskuddene vil ligge noe lavere de siste månedene av året, men et lite merforbruk må påregnes.
- Ordningen med redusert foreldrebetaling for familier med lav inntekt gir noe høyere kostnader for kommunen enn antatt. Vår prognose er + 0,5 mill. kr for året.

Det kommunale tilskuddet til private barnehager er som budsjettet per 1.tertial.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Tidlig innsats i barnehagene er viktig. Bemanningsnormen med 6 barn/voksen fases inn i barnehagene i Lier perioden frem til 2019. Rådmannen legger frem en egen sak om hvordan bemanningsnormen kan finansieres. Frist: 1. halvår 2017.	HP 17-20 Oppdr 2.30		Sak ble lagt frem for politisk behandling i juni. Vi avventer nye nasjonale krav, som nå er på høring, samt hva statsbudsjettet sier. Behov om økte tilskudd til barnehager fremmes gjennom HP 18-21. Forslag til høringsuttalelse legges frem for GBK i sept.



Helse og omsorg

Status økonomi

Samlede innmeldinger indikerer et overforbruk rundt 11 mill. kr.

Kjøp av sykehjems plasser med forventet overforbruk rundt 2 mill. kr. Det er avsluttet en plass siden 1. tertial. Det må kjøpes en ny plass, men det arbeides for at dette skal bli en kortvarig løsning.

I 1. tertial ble det bevilget 2 årsverk til veksten i hjemmetjenesten. Veksten over tid har vært vesentlig høyere. Tjenester melder en forsiktig prognose med overforbruk rundt 6 mill. kr. Se også beskrivelse under annet.

Fosshagen har hatt behov for ekstrabemannning i perioder og økt ressurs på natt, samlet meldes det om et mulig merforbruk på 1,2 mill. kr. Nøstehagen har fortsatt noe høyere aktivitet enn budsjetttrammen og melder om et mulig overforbruk i overkant av 1 mill. kr.

Bofellesskap for demente har et oppdrag om å etablere en mindre kostnadskrevenende drift for en enhet med redusert kostnad på 2,3 mill. kr. Inntil dette er løst forbruker virksomheten tilsvarende mer enn budsjett.

Legevakten IKS har meldt om at de går med et overforbruk i 2017. Samtidig er det foreslått endret andelsfordelingen til reelle folketall, noe som medfører at Lier får høyere andel enn tidligere år. Totalt sett medfører dette en merkostnad for Legevakten på 2,6 mill. kr for 2017. Det er også signalisert at det blir en økning for 2018.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Bratromveien 11 som bofellesskap for personer med demens foreslåes vurdert avvirket. En forutsetter at det legges frem et forprosjekt som dokumenterer at brukerne får et kvalitativt like godt tilbud og at en eventuell avvikling gir økonomisk gevinst.	HP 17-20 Oppdr 2.11	Arbeidet er påbegynt	Sak legges fram i september
For å møte økt utfordringer i hjemmetjenesten som resultat av bl.a gjeldende utskrivningspraksis fra sykehus - samhandlingsreformen – og økning i antall brukere med dobbeltdiagnoser, legger rådmannen frem en egen sak for å styrke nødvendig kompetanse og tilstrekkelig kapasitet. Målet om 50 % høyskoleutdannede og 50 % med fagbrev i løpet av HP-perioden legges til grunn. Frist 1. tertial 2017.	HP 17-20 Oppdr 2.13	Arbeidet er påbegynt	Sak legges fram i september



Annet

Hjemmetjenesten

Veksten i hjemmetjenesten skyldes både flere brukere og økte gjennomsnittstimer pr. vedtak. Veksten startet i 2016 og fikk en raskere vekst rundt sommeren. Vedtakene ligger nå på et høyere nivå enn budsjettet tar høyde for.

Fra januar 2016 til april 2017 har

- Antall brukere økt fra 265 til 369, tilsvarende 39 %. Antall brukere har økt vesentlig mer enn befolkningsveksten skulle tilsi.
- Snitt timer pr. bruker har økt og antall besøk pr. bruker har økt.
- Timene på kjørelistene har økt fra 814 timer pr. pr uke til 1506 timer tilsvarende 85 % økning. Dette tilsvarer 19,5 årsverk.

Timene på kjørelistene i mars 2016 utgjorde 55 % av timene registret i lønssystemet (tilsvarende 55 % effektiv tid hos bruker). I april 2017 utgjorde effektiv tid hos bruker 75 % av totale arbeidstimer. Dette betyr at overforbruket i hjemmetjenesten er lavere enn veksten i vedtakstimer og timene på kjørelistene. Effektiv tid på 75 % av total arbeidstid er et svært høyt tall, og det merkes nå at dette går ut over tid til dokumentasjon og faglig utvikling. Det er utarbeidet en mer detaljert oversikt som går til HSO utvalget parallelt med tertialrapporten.

Økonomimodell for institusjoner og boliger for eldre

Den annonserte rebudsjetteringen av virksomheter har startet. Det er valgt å fokusere på institusjoner og boliger for eldre i første runde. Det er valgt en modell som i dag benyttes i andre kommuner.

Modellen består av 3 deler:

- Personell som i liten grad påvirkes av antall plasser eller pleietyngde. For eksempel ledelse, kontorpersonell, særskilte fagstillinger. Dette beregnes særskilt.
- Driftskostnader blir beregnet ut fra antall plasser/årsverk (utfra hva som påvirker kostnaden). Inntektene tas inn sentralt slik at inntektene ikke påvirker driften av tjenestene.
- Bemanning i pleien beregnes ut fra antall og type plass (se under).

For beregning av pleiefaktor tas det utgangspunkt i en modell som benyttes i Drammen og Oslo.

Utgangspunktet (Vektor 1) er en ordinær somatisk plass med en pleiefaktor på 0,64 årsverk. De ulike typer plasser vektet så utfra kompleksiteten og behov i forhold til en somatisk plass. F. eks. er en demensplass vektet med 1,1 (10 % større behov) og får en pleiefaktor på 0,7 årsverk.

I det innledende arbeid ser det ut til at denne modellens totale bemanningsgrad er noe lavere enn det Lier kommune har samlet i dag. Det er for tidlig å si noe om hva dette vil utgjøre, men indikerer at det kan være rom for noe omfordeling. Dette vil bety lavere bemanningsgrad på noen av dagens plasser, men samtidig sikrer modellen et likere utgangspunkt for virksomhetene. Modellen og mulighetene presenteres i Handlingsprogram 2018-2021.

	Vektor	Pleiefaktor
Somatikk	1	0,64
Psyk.ger.	1,41	0,90
Demens	1,1	0,70
Somatikk	1,13	0,72
Psyko ger forsterket	2,00	1,28
Forsterket (USK)	1,35	0,86
Rehabilitering	1,3	0,83
Ø-hjelp	1,41	0,90
Lindrende	1,41	0,90
Omsorgsboliger	0,9	0,58



Velferd

Status økonomi

Samlet sett er det innmeldinger om avvik som kan indikere et merforbruk rundt 14 mill. kr på tjenestområdet.

Som nevnt i 1. tertial var det i 2016 i velferdsområdet en avsetning på 6 mill. kr som var satt av til etablering av botilbud for personer med funksjonsnedsettelse. Tiltakene avventer etablering av nye botilbud. Denne avsetningen veide opp for noe av overforbruket i 2016 hvor det var en økning i kjøpte plasser. I 2017 er denne avsetningen redusert til 3 mill. kr. Det har vært nødvendig å etablere tjenester for 2 nye brukere, avsetningen er brukt for å finansiere tiltakene og er ikke lenger en buffer i økonomien.

Økningen av kjøp av plasser fra 2016 får helårseffekt i 2017, samtidig har det vært en ytterligere vekst i kostnadene for kjøp av eksterne plasser innen psykisk helse/ rus og tjenester som er organisert som brukerstyrt personlig assistent (BPA). Tjenestene merker et økt press på denne typen tjenester, og det er meldt behov for nye kjøp/tjenester også utover i 2017. Det arbeides generelt for at eksterne kjøp skal være av kortvarig karakter. Det er avviklet plasser i 2017 men totalt har det vært en kostnadsvekst. Totalt sett meldes det et merforbruk rundt 11 mill. kr.

Barnevern har hatt flere plasseringer og ligger an til et overforbruk på 1-2 mill. kr.

En bolig for enslige mindreårige flyktninger er nå avviklet for å tilpasse kostnadsnivået til ny tilskuddsordning og satser. Det er beregnet et overforbruk på ca. 2-3 mill. kr på området i overgangsperioden. Med de siste beregningene vil integreringstilskuddet bli ca. 6 mill. kr høyere enn budsjett. Dette skyldes noe etterslep fra 2016 (4 mill. kr) og familiegjenforeninger. Det må påregnes at denne merinntekten må bidra til å dekke overforbruket på boligene for enslige mindreårige flyktninger.

Tjenester til barn og ungdom med funksjonsnedsettelse har fått økte rammer til etablering av tilbud på Vestsidenveien. Tiltaket vil først starte opp i 2018 og virksomheten ligger derfor pr. 2. tertial an til et overskudd. Det er en stor økning i behovet for avlastning før og etter skoletid og i skolens ferier. Dette har gitt en økning i ressursbruk som tilsvarer et merforbruk på ca 1 mill i 2017.

Tjenester til voksne med funksjonsnedsettelse har fortsatt et overforbruk på nivå med 2016. Det er også etablert en ny bolig med tjenester som vil utløse tilskudd for ressurskrevende tjenester. Totalt ligger virksomheten an til et overforbruk rundt 4 mill. kr.

Helsetjenesten og Psykisk helse og rus melder om mulig overskudd. Dette skyldes i hovedsak at opptrappingsmidler ikke får full års effekt i 2017.

Flyktingetjenesten og voksenopplæringen melder om mulig overskudd rundt 2 mill. kr. Dette skyldes at mottaket har blitt senere på året enn forutsatt og høyere tilskudd.

Nav ligger pr. juli rett i overkant av periodisert budsjett, men kan gå i balanse.



Sosialhjelpen er nå på budsjettert nivå og effekten av tiltakene som er gjennomført ser nå ut til å gi effekt. På sikt forventes ytterligere nedgang i sosialhjelpsutgiftene når prosjektet med rettighetsavklaring (bevilget midler i 1. tertial) kommer i gang. Husleiekostnadene for de nye lokalene belastes NAV uten at dette er kompensert i budsjettene.

Vi ser på hele velferdsområdet for å identifisere mulige tiltak som gir redusert ressursbruk inn mot HP 2018. Vi vil gi en orientering om dette arbeidet i HSO-utvalget i tilknytning til behandlingen av denne tertialrapporten.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Lier voksenopplæring har sammensatte oppgaver og brukergruppen er uensartet. Det legges frem en egen sak om bemanning/dimensjonering av Voksenopplæringen sett i lys av behov knyttet til mottak og integrering av flyktninger og behov for spesialundervisning og grunnskole for voksne. Frist: i løpet av 2017. Voksenopplæringen sikres hensiktsmessige lokaler i nærheten til kollektiv transport når de flytter ut fra Stoppen skole.	HP 17-20 Oppdr 2.16	Ferdig	Lier voksenopplæring opplever at lokalene på Stoppen skole er gode. Med vedtak om å etablere modulbygg på Høvik skole bortfaller behovet for å bruke Stoppen skole til andre formål. Lier voksenopplæring blir derfor i eksisterende bygg. Dette anses som en god løsning.
I forbindelse med oppfølging av den pågående analysen av sosialhjelp i regi av SOFAK gjennomgås de kommunale retningslinjer for tildeling med spesielt fokus på tilfelle hvor den kommunale støtten avviker fra lovens minstekrav. I tillegg må iverksetting av treffsikre tiltak prioriteres.	HP 17-20 Oppdr 2.26	Godt i gang	Det etablerte rettighetsavklaringsprosjektet er godt i gang og har begynt å gi resultater, jmf. Regnskap.

Andre saker

- Prosjektleder for helhetlige helsetjenester 0-13 år var på plass 1. september. Hun skal i tiden fremover se på samhandling rundt barn og familier i risiko, og som har ekstra behov for hjelp fra kommunens virksomheter. Målet er å jobbe på en måte som gir rask og riktig hjelp, koordinerte tjenester og komme tidlig inn for å forhindre at de blir brukere av hjelpeapparatet i lengre tid enn nødvendig.
- Vi ser positive effekter ved at mange av virksomhetene i Velferd er lokalisert i samme kontorlokaler, noe som gir god samhandling
- Vi jobber med å formalisert avdelingslederansvar; tydelig og stedlig ledelse, kontroll på kvalitet, fag og økonomi.
- 7. september var pårørende til de ungdommene/voksne som skal bo på Gifstadbakken 9 samlet. Det ble et godt møte og det ble avklart hvordan videre brukermedvirkning skal være. Gifstadbakken 9 fikk i samme møte nytt navn og skal heretter hete **GLITRE BOFELLESSKAP**.



Kultur

Status økonomi

Kulturvirksomhetene er i rute. Det meldes ikke om overforbruk men det planlegges å benytte noe av overskuddsfondet i 2017. Kultur og fritid mottok 300 000 kr i tilskudd fra nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom i 2016. Dette ble ført mot kommunens generelle disposisjonsfond ved årsavslutningen i 2016. Dette føres nå til bundet fond.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Det opprettes et eget brukerutvalg for Lierhallen som kan gi verdifulle innspill til et bedre tilbud og drift av hallen. Frist 30.06.2016.	HP 16-19 oppdr 2.11	I arbeid	Det ble fattet vedtak i GBK om brukerutvalg i august 2016. Det har ikke blitt etablert og sammensatt noe brukerutvalg enda, men det har vært god kommunikasjon bl.a. med Lier svømmeklubb. Det jobbes med sikte på å finne en løsning i løpet av andre halvår 2017.
Det utredes muligheten for et eget aktivitetskort for barn/ungdom. Frist 2016.	HP 16-19 oppdr 2.12	Fullført	Egen sak om dette ble politisk behandlet våren 2017. Det vil ikke bli etablert eget aktivitetskort i Lier, men kommunen kobles på Buskerud fylkeskommunes kulturkort som skal komme i løpet av vinteren 2017/2018.
Rådmannen utreder en ordning med det formål å gi støtte til enkeltprosjekter og arrangementer initiert av og for barn og unge.	HP 16-19 oppdr 2.15	I arbeid	Sak utsatt til høsten 2017. Det gjennomføres en spørreundersøkelse blant ungdom før saken legges frem.
Lier har en sterk frivillig sektor. Det arbeides videre med å sikre en god dialog og tilrettelegging for at denne ressursen kan brukes på en god måte innen områder som omsorg og undervisning.	HP 16-19 oppdr 2.22	I arbeid	LKs frivillighetspolitikk ble vedtatt i mars 2017. Det er mange konkrete samarbeidsprosjekter i gang. Frivillighetspolitikken og samarbeidsavtalene er relevante for hele Lier kommunes organisasjon, men vil måtte utvikles over tid.
I forbindelse med evaluering av driften ved Lier kulturscene, vurderes effektive tiltak som kan øke og sikre inntektsgrunnlaget gjerne gjennom større grad av markedsorientering og i samarbeid med frivilligheten og næringslivet.	HP 17-20 Oppdr 2.15	I arbeid	Det jobbes aktivt med å sikre artister og nye arrangementer, samt økt utleie av lokalene, dette som en kontinuerlig prosess. Det vurderes om det er mulig med ytterligere innsats uten å gå på bekostning av programtilbudet.



For å styrke Lier kommune som regjerende friluftskommune utarbeides det en oversikt over eksisterende ridestier i inn- og utmark i Lier. Det vurderes å legge til rette for tilbringerstier til utmark der dette mangler i samarbeid med hestenæringen og landbrukskontoret. Forslag til ridestier legges inn i prioriteringslisten for spillemidler sammen med idretts-, friluftsanlegg og turstier. Frist: i løpet av 2017.	HP 17-20 Oppdr 2.17	I arbeid	Følges bl.a. opp i anleggsplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet kommer til 1.gangsbehandling i september. Sluttbehandling i desember 2017 parallelt med revidert plan For kropp og sjel (jfr. melding). Er avhengig av samarbeid med hestenæringen og landbrukskontoret om oppfølging videre.
Mye godt arbeid er gjennomført for å øke aktiviteten rundt Lier bibliotek. Dette arbeidet videreføres. En rekke forfattere har tilknytning til Lier og det bør vurderes egne tiltak/arrangementer rundt disse. I Lierbyen arbeides det videre med muligheten for å flytte ned på gateplan og på Tranby er det naturlig å se dette i sammenheng med tilstandsrapport for Hallingstad og Tranby skoler.	HP 17-20 Oppdr 2.18	Påbegynt	Biblioteket legger i sine arrangementsplaner vekt på å presentere forfattere fra/med tilknytning til Lier, og har tidligere i 2017 hatt egne arrangementer med Nicolai Houm og Gert Nygårdshaug, det siste som en del av programmet på Lierdagene. Dette fokuset vil bli opprettholdt i de neste halvårsplanene. Mulighetene for å skaffe biblioteket egnede lokaler på gateplan i Lierbyen følges opp av Lier eiendomsselskap. Endringer vedr. lokalene på Tranby vil evt. bli en konsekvens av tilstandsrapporten for skolene.
Godt fungerende velforeninger kan være et nyttig og viktig bidrag i lokal-samfunnsutviklingen. Kommunen vurderer om man kan bidra som pådriver til etablering av flere velforeninger basert på erfaringsutveksling fra vel som fungerer godt.	HP 17-20 Oppdr 2.25	I arbeid	Det er foretatt en gjennomgang av hvilke velforeninger som er i drift og flere nye er registrert. Erfaringsutveksling luftes på frivillighetsmøtet i oktober.
Ordningen med gratis leie av haller/baner må synliggjøres i handlingsprogrammet og etterregnes ifm årsregnskapet, ref punkt 2.4 i HP 2016-19.	HP 17-20 Oppdr 2.4	Fullført	Rutine er etablert/Gjennomføres årlig.
Som et tiltak for å åpne opp og inkludere nye liunger, vurderes etablering av et eget borgertog i forbindelse 17. mai-arrangementet i Lierbyen. I den forbindelse ses det på muligheter for å samarbeide med frivilligheten. Elever i lierskolen inviteres til å lage en tilhørende fane.	HP 17-20 Oppdr 2.25	Fullført	Rådmannen har orientert i egen melding, tatt inn som en del av arrangementet for Lierdagene.

Andre saker

- Lierdagene 2017 ble gjennomført som en bred festival 9.-11. juni, med økt fokus på aktivitet/idrett, Lierbonden og lokale aktører. Tidsreisen og friluftsdager ble gjennomført i sommerferien.
- BUA holdt åpent i hele sommer og med stort utlån – Lier ligger som nr 3 i utlån for tiden.
- Alle aktivitetstilbudene innenfor tjenesteområdet er i full gang for høsten.
- Biblioteket i Lierbyen holder stengt en periode i september pga. renovering.



Samtidig gjøres tilrettelegging for meråpent bibliotek, som vil bli iverksatt i løpet av høsten.



Infrastruktur - Bygg, VA, Vei

Status økonomi

Ettersom LEKF (Lier Eiendomsselskap KF) foreløpig fortsetter med å føres i kommunen sitt regnskap, rapporteres de som del av måneds/tertialrapportene i 2017 på lik linje med hva som ble gjort i 2016. Regnskapsmessig korrigerings for å presenteres som eget regnskap ble gjort ved årsavslutningen i 2016 og det samme vil gjøres ved årsavslutningen 2017. Ihht. KS 109/2016.

Lier eiendomsselskap KF er i rute, og melder ikke overforbruk.

Det vises for øvrig til detaljer i vedlegg «2.Tertialrapport – Lier Eiendomsselskap KF»

Lier eiendomsselskap KF foreslår følgende budsjettjusteringer i driftsbudsjettet:

- KS 78/2017 – Økt tilgang til utleielokaler og utstyr- regeljusteringer 0,175 mill. kr
- KS 46/2017 – Elevtallsvekst – Høvik skole (paviljong) driftskostnad 0,205 mill. kr
- KS 112/2016 – Fastsetting av styrehonorar 0,272 mil. kr

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Det igangsettes planarbeid for utbygging av gang- og sykkelveier iht. vedtatt prioriteringsliste med særlig vekt på skoleveier. Kommunen inngår i forhandlinger med Fylkeskommunen/Statens Vegvesen om mulig forskuttering. Egen gangveiforbindelse mellom Henumtorget og Nordal skole inngår i arbeidet. Miljøutvalget er styringsgruppe.	HP 13-16 oppdr 2.3	I arbeid	I arbeidet med hovedplan vei (presenteres september 2017) innarbeides en kartlegging av gjenstående gang/sykkelveier for å sikre helhetlig gang- og sykkelveinett i Lier. Planen skal kartlegge behov for reguleringsplaner, grunnverv og hvordan statlige tilskuddsordninger kan benyttes. Gangvei Henumtorget/Nordal vil vurderes i
Samordnet med: Rådmannen utreder investeringstiltak for å sikre skoleveier slik at skyssgodtgjøring kan reduseres (kost/nytte-analyse) inkl. folkehelseperspektivet.	HP 12-15 oppdr 2.12	I arbeid	kartleggingsprosjektet for gjenstående gang/sykkelveier. Gangveien mellom Bilbo og Linjeveien er ferdig. Prosjekteier er Statens vegvesen.
Kommunens eiendom «Klinkenberghagan» er frigitt til boligformål i ny kommuneplan. Området søkes avhendet til utbyggere på den økonomisk mest fordelaktige måten.	HP 14-17 oppd 2.20	I arbeid	Saken er oversendt Lier eiendomsselskap KF som har rapportert status for arbeidet i egen sak/melding. Arbeidet med regulering av området pågår, og saken er ventet til sluttbehandling i planutvalget andre halvår 2017.



Trafikksikkerhetssituasjonen rundt Grøttegata vurderes ved rullering av kommunens trafikksikkerhetsplan og i sammenheng med bevilgning i investeringsbudsjettet.	HP 15-18 oppd 2.23	Under planlegging	Det arbeides med å beskrive omfanget av utbedringer som må gjøres og det skal gjennomføres et forprosjekt.
Det utarbeides en tilstandsrapport for Hallingstad og Tranby skoler i løpet av 2016.	HP 16-19 oppdr 2.18	I arbeid	LEKF har gjennomført tilstandsanalysen, resultatet ble rapportert i melding til GBK i mars. LEKF har anbefalt at det med analysen som grunnlag gjennomføres en mulighetsstudie. Vurderes i sammenheng med skolebehovsplanen som er under utarbeidelse.
I arbeidet med hovedplan vei innarbeides en kartlegging av gjenstående gang/sykkelveier for å sikre et helhetlig og komplett gang- og sykkelveinett i Lier. Planen skal kartlegge behov for arbeid med reguleringsplaner, grunnnerv og hvordan statlige tilskuddsordninger kan utnyttes. Frist: 1. oktober 2016.	HP 16-19 oppdr 2.29	I arbeid	I arbeidet med hovedplan vei (presenteres andre halvår 2017) innarbeides en kartlegging av gjenstående gang/sykkelveier for å sikre helhetlig gang- og sykkelveinett i Lier. Planen skal kartlegge behov for reguleringsplaner, grunnnerv og hvordan statlige tilskuddsordninger kan utnyttes.
Det utarbeides en egen gatebruksplan for Sylling sentrum i løpet av 2016.	HP 16-19 oppdr 2.30	I arbeid	Gatebruksplan tas gjennom hovedplanarbeidet (presenteres andre halvår 2017)
Bevilgningen til oppgradering av veilys til LED stilles foreløpig i bero inntil det foreligger en samlet plan for hvordan dette kan gjøres på en hensiktsmessig måte. Planarbeidet skal gjennomføres i løpet av 2016 som en del av hovedplan vei.	HP 16-19 oppdr 2.33	I arbeid	Kartlegging av veilys pågår. Veilys er omtalt i strategisk del i Hovedplan vei (vedtatt i kommunestyret i desember 2016). Plan for utskifting og oppgradering legges inn i Handlingsprogrammet for 2018 – 2021.
Det legges til rette for økt bruk av Eiksetra gjennom støtte til aktivitetsleder og kommunal overtagelse av driftsansvaret for Eikseterveien fra og med Eggevollen inn til Solvang. Veiavgift videreføres med mulighet for rabattløsninger og det innføres elektroniske betalingsløsninger. Etablering av en egen skibuss vurderes.	HP 17-20 Oppdr 2.23	I arbeid	Status rapportert i egen melding i møterunden i mai. Det jobbes videre med mulighetene for innføring av elektronisk betalingsløsning og etablering av en skibuss til Eiksetra.

Politiske oppdrag Lier eiendomsselskap KF

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
---------------	-----	--------	-----------



Elevstallsvekst – Høvik skole 1. Elevstallsveksten ved Høvik skole løses med oppsetting av paviljong. Kostnadsrammen for tiltaket er 26,25 mill. kroner som finansieres ved bruk av disposisjonsfondet. 2. Innenfor kostnadsrammen gis rådmann fullmakt til kontrahering av totalentreprise.	PS 46/2017	I arbeid og i tråd med fremdriftsplan	Oppdraget gjennomføres i regi av Lier Eiendomsselskap KF
Lahelldammen Det gjennomføres et forprosjekt for å finne en løsning for Lahelldammen, som både ivaretar salamanderen, og dammen som vanningsdam. Forprosjektet skal utrede alternativ 4, samt kostnadsberegne de tre alternativene, og komme med en anbefalt løsning.	FS 52/2017	I arbeid og i tråd med fremdriftsplan	Oppdraget gjennomføres i regi av Lier Eiendomsselskap KF, som kommer tilbake med en anbefaling innen utgangen av 2017, med finansiering i HP 2018-2021.
Boligsosial handlingsplan – boliger for vanskeligstilte. «HSO ber om at det for alternativene 3, 6 og 7 fremlegges fremdriftsplan for kostnadsbeskrivelse».	HSO 26/2017	I arbeid	Oppdraget gjennomføres av Rådmannen v/Lier Eiendomsselskap KF
Avhending Frogner sykehjem	FS 7/2017	Avsluttet	Eiendommen er solgt jfr. FS 56/2017, med overtakelse 01.11.17 (Skaar Omsorg AS)
Prosjektoppdrag – Mulig felles eiendomsselskap i Lier kommune	KS 56/2016	Avsluttet	Styreleder i Lier Eiendomsselskap KF, har ledet prosjektgruppen som har avlagt rapport for politisk behandling
Økt bruk av lærlinger Lier Eiendomsselskap oppfordres til å legge til rette for økt bruk av lærlinger og praktikanter samt språktrening etter eventuelle behov	Oppdragsbrev 2017	I arbeid	Lier Eiendomsselskap KF etterlever regler om offentlige anskaffelser og de krav og vektlegginger som knyttes til bruk av lærlinger ved kjøp av tjenester. Foretaket er pr 2017 ikke tilpasset bruk av lærlinger i egen organisasjon.
Gratis leide av haller/baner Foretaket skal bidra til Rådmannens arbeid med å synliggjøre/etterregne kostnadene til ordningen med gratis leie av haller/baner	Oppdragsbrev 2017	I arbeid	Foretaket er i prosess sammen med Kultur og Fritid for å sikre innfrielse av oppdraget.
Nærværarbeid Måltallet er satt til 95% og foretaket oppfordres til å legge til rette for måloppnåelse	Oppdragsbrev 2017	I arbeid	Foretaket jobber aktivt for å nå målet.
Andre gjeldende HP-oppdrag (fra tidligere år) HP 16-19 oppdrag 2.10 «Oppgradering av Stoppen skole reduseres til et nødvendig nivå for å tilfredsstille Høvik skoles behov»	Oppdragsbrev 2017	Ferdig	PS 46/2017



Plan/Samfunn

Status økonomi

Samfunnsvirksomhetene er i rute. Det meldes ikke om overforbruk.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
Det utredes mulighet for bruk av ny teknologi for varmegjenvinning i veksthus i Lier med det mål å oppnå lønnsom og bærekraftig helårsdrift av frukt- og grønnsakproduksjon. Dette for å gjøre Lier i bedre stand til å levere frisk mat hele året uten stort klimaavtrykk. Landbrukskontoret bes om å kartlegge tilgjengelig teknologi og søke samarbeid med landbruksnæringen.	HP 16-19 oppdr 2.28	I arbeid	En statusrapport med beskrivelse av prosjekter, forskning og pågående arbeid ble lagt fram for miljøutvalget i desember 2016. Det jobbes med å kontakte eksterne miljøer som kan inviteres til et samarbeid. Ny melding med statusrapport vil bli lagt fram høsten 2017.
Det legges frem en egen sak om muligheten til å etablere en Mathall i Ytre-Lier i tilknytning til E-18 i samarbeid med næringen. Fylkeskommunens eiendom Søndre Linnsvollen kan være aktuell.	HP 16-19 oppdr 2.31	Fullført	Lagt fram som egen sak i juni med vedtak om at videre arbeid med konsept og lokaliseringer avventes. Bevilgningen i HP 17-20 forutsettes øremerket til prosjektet. Lier kommune vil arbeide videre for et mindre utsalgs- og serveringssted i egnede lokaler i Lierbyen.

Rullering av kommuneplanen

Arbeidet med rullering av kommuneplanen pågår. Det har vært åpent for innspill fra befolkningen i perioden fra mai til august, med frist 20.august. Det har kommet inn svært mange innspill (nesten 90), arbeidet med gjennomgang av disse er i gang, men vil ta tid som følge av omfanget. Videre er det planlagt presentasjon og arbeid med ulike temaer for kommuneplanutvalget utover høsten 2017.

Strategisk næringsplan

Arbeidet med oppfølging av strategisk næringsplan er i gang. I mars ble det gjennomført gründerseminar med god oppslutning. Det er gjennomført en spørreundersøkelse blant deltakerne i etterkant, og jobbes videre med å avklare behov og innretning på et tilbud for gründerne i Lierbyen.

Kapasitet og kompetanse på samfunnsområdet

I lys av de store samfunnsprosjektene er det planlagt et eget prosjekt for å kartlegge eksisterende kompetanse, samt behovet for kapasitet og kompetanse i organisasjonen framover. Endret organisering på området vil også bli vurdert. Arbeidet er planlagt med deltakelse fra tillitsvalgte og oppstart tidlig høst 2017.



Fellestjenester, ledelse og politikk

Status økonomi

Fellestjenestene er i rute. Noen virksomheter ligger over budsjett men dette jevner seg ut senere på året. Økonomienheten melder om merkostnader til implementering av lovpålagt E-handel. Enheten har overskuddsfond som vil dekke merkostnaden. I tillegg vedtok kontrollutvalget en økning i budsjetttrammen sin for gjennomføring av forvaltningsrevisjon for KS sak 81/2017 pkt. 3.

Politiske oppdrag

Tiltak/vedtak	Sak	Status	Kommentar
<p>Rådmannen øker innsatsen for å redusere sykefraværet. Måltall for nærvær i 2016 settes til 95 %. I arbeidet vektlegges den enkelte leders ansvar for å følge opp sykefravær gjennom tett oppfølging av hver enkelt arbeidstager. Dette gjelder også for å unngå mobbing på arbeidsplassen.</p> <p>Nødvendig oppfølgingssystemer anskaffes og sykefraværet rapporteres hver måned ifm månedsrapporten.</p> <p>Måltallet for nærvær i 2017 settes til 95 %. Arbeidet med å redusere sykefraværet og øke nærværet intensiveres ytterligere gjennom følgende tiltak: Administrasjonsutvalget gjennomfører dialogmøter med de ansattes organisasjoner. Den enkelte virksomhetsleders følger opp sykefravær gjennom tett oppfølging av hver enkelt arbeidstager. Innføring av oppfølgingssystemer og månedlig rapportering.</p>	<p>HP 16-19 oppdr 2.10</p> <p>HP 17-20 Oppdr 2.9</p>	I arbeid	<p>Økt fokus på nærværarbeid, med særlig oppfølging i helse og omsorg samt barnehage, er iverksatt bl.a. gjennom innføring av funksjonsvurdering. Økt deltakelse i enkeltsaker fra HR-enheten, med arbeidslivssenteret, bedriftshelsetjenesten og frisklivssentralen, i tett samarbeid med lokale ledere.</p> <p>Tydligere og bedret informasjon om tilskuddsordning for forebygging og tilrettelegging.</p> <p>Kompetanseheving av avdelingsledernivået ved gjennomføring av modulkurs, hvorav ett om HMS/IA, nærvær og oppfølging – raskere tilbake.</p> <p>Sykefraværsmelding til administrasjonsutvalget er etablert med særlig fokus på virksomheter med fravær over 7,5 %.</p> <p>Oppfølgingsverktøyet Huldt & Lillevik er gjennomgått, og forbedring sammen med leverandør er igangsatt.</p> <p>Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor er gjennomført med høy svarprosent. Det er forventet at dette forbedringsarbeidet også kan ha positiv effekt på nærværet, noe som følges videre.</p>



Lier kommune deltar i en rekke samarbeidsorgan – alt fra Vestregionen og Buskerudbyen til Oslo og omland friluftsråd – med ulik finansiering. Rådmannen legger frem en egen kost/nytte-analyse som viser direkte og indirekte kostnader knyttet til arbeidet med disse.	HP 16-19 oppdr 2.34	I arbeid	Liste over de vesentligste samarbeid er utarbeidet. Det jobbes også med å fremskaffe finansiell informasjon.
For å sikre effektiv drift av selskaper som leverer tjenester etter selvkost må det sikres bedre eierstyring og økt bruk av forvaltningsrevisjon. I 2016 vil en spesielt sette fokus på interkommunale selskaper (IKS).	HP 16-19 oppdr 2.35	Utført	Selskapskontroll av VIVA IKS og Glitrevannverket ble behandlet politisk i april 2017.
Hovedutvalgene gjennomgår budsjett for de virksomheter som sorterer under hvert hovedutvalg i løpet av 1. kvartal 2017.	HP 17-20 Oppdr 2.3	Utført	Oversikt er utarbeidet og sendt ut til hovedutvalgene
Som følge av kommunereformen vil det være behov for å vurdere dagens interkommunale samarbeidsselskaper organisert som IKS, vertskapskommune selskap, § 27 selskap etc. Rådmannen legger frem en egen oversikt/sak som viser utfordringer knytte til dette. Frist 1. halvår 2017.	HP 17-20 Oppdr 2.6	Utført	Lagt frem for formannskapet
Selskaper der kommunen er hel- eller deleier oppfordres til å legge til rette for økt bruk av lærlinger, praktikanter og nødvendig språktrening etter behov.	HP 17-20 Oppdr 2.8	Utført	Selskapene er oppfordret i oppdragsbrev for 2017.
Intensivere arbeidet med å sikre sykelønnsrefusjon fra NAV bl.a. gjennom systematisk og løpende rapportering til administrasjonsutvalget.	HP 17-20 Oppdr 2.10		Sykefraværsrapportering til administrasjonsutvalget er etablert med særlig fokus på virksomheter med fravær over 7,5 %.
Som følge av økt selskapsorganisering medfører dette redusert behov for administrative tjenester/stab/støtte i den kommunale organisasjon. Selskapsorganiseringen kan også medføre at kommunes behov for kompetanse endres. Rådmannen legger frem en egen sak som dokumenterer rasjonaliseringsgevinst og endret behov. Frist 1. halvår 2017.	HP 17-20 Oppdr 2.5	I arbeid	Tilsvarende oppdrag er gitt i HP 2015-2018 og HP 2016-2019 I arbeid, besvares i forbindelse med Handlingsplan 2018-2021



<p>For å tiltrekke seg kvalifiserte og engasjerte medarbeidere og sikre god rekruttering iverksettes følgende tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økt bruk av alternative turnusordninger, • Tilrettelegging for flere heltidsstillinger, • Utarbeide kompetanseplan og kartlegge behov for etterutdanning i hver virksomhet, • Styrke lærlingeordningen og økt bruk av praksisplasser, <p>Fokus på ulike støtteordninger fra NAV som f.eks TULT for å kunne gi personer med redusert arbeidskapasitet et tilbud.</p>	HP 16-19 oppdr 2.9	I arbeid	<p>Ny HR-rådgiver med ansvar for arbeidstidsordninger og turnus (GAT) har i samarbeid med fagsjefene startet arbeidet med vurdering av bemanningsordninger/turnus, reduserte AML-brudd og kvalitetssikring av avtaler. Arbeidet med satsing på praksisplasser er også styrket.</p> <p>Prosjekt «Heltidskultur» er startet opp. Lier kommune er påmeldt til programmet «Nytt blick» i regi av KS BTV.</p>
<p>For å tiltrekke seg kvalifiserte og engasjerte medarbeidere og sikre god rekruttering iverksettes det følgende tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økt bruk av alternative turnusordninger. • Tilrettelegging for flere heltidsstillinger. • Kompetanseplan og kartlegging av etterutdanning i hver virksomhet. • Styrke lærlingeordningen ytterligere innen alle fagfelt gjennom at måltallet endres til 1 årsverk pr 750 innbyggere. Økt bruk av praksisplasser. 	HP 17-20 Oppdr 2.7		<p>Dialogsamling 2017 er gjennomført for kommunens administrative ledelse og arbeidstakerorganisasjonene med hovedtemaer Partssamarbeid, Lokal medbestemmelse, Heltid og Livsfasepolitikk</p> <p>Satsingen på lærlinger fortsetter i tråd med nye måltall.</p>
I forbindelse med gjennomføringen av Stortingsvalget 2017 legges det frem en egen sak om tiltak som kan stimulere til økt valgdeltagelse.	HP 17-20 Oppdr 2.20	Utført	Lagt frem for valgstyret i møterunden for juni.
Rådmannen gjennomgår bruken av eksterne konsulenter for å sikre at disse benyttes til avgrensede oppgaver og at resultatet er etterprøvbart. Bruk av eksterne rådgivere/konsulenter rapporteres ifm tertialrapportene.	HP 17-20 Oppdr 2.22	I arbeid	Arbeidet er igangsatt. Det er imidlertid vakanse i rådgivningsenheten, noe som har fått konsekvens for fremdriften.
Rådmannen kartlegger hvorvidt kommunen i sterkere grad kan nyttiggjøre seg belønningsmidler – fra hvem og til hvilke prosjekter, beløp og egenandeler.	HP 17-20 Oppdr 2.27	Påbegynt	

Andre saker

- E-handel er iverksatt i tråd med offentlige krav.



Organisasjon og medarbeidere

Nærvær, sykefravær

Det legemeldte sykefraværet per 2. tertial utgjør 6,5 %. Det totale nærværet er på 92,3% Måltallet er 95%.

Det er generelt høyere nærvær i virksomhetene sammenlignet med fjoråret. Arbeidet med funksjonsevne, tydeligere oppfølging av de enkelte medarbeidere, samt økt fokus fra ledelse gir bedre resultater. Det er også bedre resultater i Helse, Omsorg og Velferd, samt barnehagene.

Jevnlig rapportering til administrasjonsutvalget er etablert i henhold til utvalgets vedtak, bl.a. med særlig fokus på virksomheter med fravær over 7.5 %.

Tiltakene og aktivitetene i nærværarbeidet, også i henhold til handlingsplan for økt nærvær nevnt i første tertialrapport, er under gjennomføring:

- Dialogmøte 1 og møte for oppfølgingsplan er slått sammen.
- Bruk av funksjonsvurdering gjøres i økende grad. Opplæringsprogram på virksomhetene går løpende denne høsten.
- Styrket arbeid med sykefraværsoppfølgingssaker.
- Ordningen med lokale medbestemmelsesutvalg gjennomgås med mål å ytterligere forbedre medvirkning og samarbeid, særlig ved de store virksomhetene.
- HMS-avvik følges tettere. Økt oppmerksomhet på avvik som omhandler vold og trusler i virksomhetene.
- AMU har igangsatt arbeid med overordnede retningslinjer for arbeid i miljøer med risiko for vold og trusler.

Til tross for at nærværet går opp, har ikke kostnadene til sykefravær gått ned. Dette skyldes sammensetningen av sykefraværet mht. perioden arbeidsgiver må dekke, hvordan sykefraværet utvikler seg i virksomheter som ikke leier inn vikarer mm. Rådmannen har derfor avventet med å hente inn innsparingen knyttet til økningen i nærværet i virksomhetene. Rådmannen vil komme med en melding på dette, i neste møterunde.

Tariff 2017

Sentrale forhandlinger 2017 er gjennomført og resultatet (ramme 2.4 %) er iverksatt. Lokale forhandlinger gjennomføres i oktober.

Lærlinger:

For å tiltrekke seg kvalifiserte og engasjerte medarbeidere og sikre god rekruttering har HR enheten gjennom et lærlingeprosjekt, arbeidet med å sikre høyere kvalitet på tilbudet til lærlingene. Prosjektet ble avsluttet i juni og skal nå settes ut i live.

7 lærlinger avslutter lærlingtiden 23.august. Alle har gått opp til fagprøven med bestått resultat, flere med meget godt bestått.

Det er gjennomført introduksjonsdag for 16 nye lærlinger, slik at Lier kommune per i dag har 39 lærlinger. Rekrutteringsprosess er i tråd med opptrappingsplan som har til



hensikt og nå det fremtidige målet om ett årsverk lærling pr 750 innbyggere. Årets inntak innebærer en økning på 9 lærlinger. Det gjenstår 4-5 årsverk for å nå måltallet med ett årsverk lærling per 750 innbygger.

Ledere

Rådmannens ledersamling med alle virksomhetsledere den 13.-14. september er under planlegging. Faste lederarenaene; ledelsesfagdager og faglige arenaer løper etter halvårsplan. Hensikten er å styrke styringsdialogen, samhandling og å heve felles lederkompetanse på aktuelle fagområder.

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor

Gjennomføring av medarbeiderundersøkelse er en del av kommunens kvalitets- og forbedringsarbeid og et viktig redskap for at medarbeidere skal oppleve mestring, motivasjon og mening og virksomhetene nå sine mål. Årets medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i mars. Virksomheter er nå i gang med oppfølging og skal ha utarbeidet egen 10-faktor handlingsplan innen 15. september. Rådmannen skal før sommeren, vurdere videre oppfølging og lederoppfølging frem til neste undersøkelse i 2019.



Økonomi

Tertialrapporten beskriver meldte avvik i forhold til budsjett, regnskapstallene legges frem i månedsrapporten for april. (foreligger ca. 24. sept). Månedsrapporten for mai blir utvidet med mer detaljerte oversikter enn ved normal månedsrapportering.

Økonomisk status

Totalt sett er det innmeldinger om overforbruk på rundt 28 mill. kr fra virksomhetene. Det er noe usikkerhet i prognosene, og normalt er innmeldingene noe høyere enn sluttresultatet. Det er imidlertid vekst i behovene for Omsorg og Velferd, og sluttresultatet for 2017, vil bli påvirket av utviklingen i 3. tertial.

På fellesområdet er det lavere utgifter på renter og høyere integreringstilskudd på ca. 8 mill. kr samlet. Skatt og rammetilskudd har en prognose fra revidert nasjonalbudsjett med mindreinntekter på ca. 6 mill. kr, inngangen pr. juli er høyere enn denne prognosen. Kommunen forventer ikke at avvik på skatt blir betydelig.

Samlet sett indikerer prognosene overforbruk på 20- 25 mill. kr. Det er flere områder med usikkerhet i prognosene. Lier har et budsjett som kan håndtere avvik på rundt 29,5 mill. kr, etter rådmannens forslag til budsjettjustering, jf. budsjettet netto driftsresultat.

Rådmannen foreslår følgende budsjettjusteringer i behandlingen av 2. tertialrapport:

- Økte utgifter for Lier Eiendom KF som følge av politiske vedtak 0,652 mill. kr.
- Økte kostnader for Legevakten 2,6 mill. kr.
- Kommunestyrevedtak om forvaltningsrevisjon på 0,11 mill. kr.
- Økningene kompenseres ved bruk av disposisjonsfond

For å sikre at regnskapet ikke ender med et underskudd foreslår rådmannen å redusere avdragene med 7 mill. kr til minimumsavdrag. Budsjettet flyttes til overføring fra drift til investering. Dette vil styrke netto driftsresultat med 7 mill. kr, og øke strykingsmulighetene tilsvarende. Hvis det ikke blir behov for strykninger vil denne endringen ikke påvirke lånegjelden da midlene reduserer lånebehovet.

Tjenesteområdene

De største avviksmeldingene:

- Omsorgstjenestene melder om mulig overforbruk på rundt 11 mill. kr. Hovedsakelig hjemmetjenesten og kjøp av institusjonsplasser.
- Velferd melder om et mulig overforbruk på 14 mill. kr. Det er kjøpt flere plasser, ny bruker i bofellesskap og etablert tjeneste for ny bruker. Samtidig er det utfordringer med overforbruk fra tidligere år.



Fellesområdet

Pensjon

Siste aktuarberegning tilsier at området vil gå i balanse.

Skatt og rammetilskudd

Budsjettet for skatt og rammetilskudd ble lagt på samme nivå som statsbudsjettets anslag. Lier fikk en lavere befolkningsvekst enn det som lå til grunn for prognosene i statsbudsjettet og grunnlaget for handlingsprogrammet. I revidert nasjonalbudsjett, som ble lagt frem 11. mai, ble forventet skatteinntang for landet justert ned fra en forventet vekst på 1,5 % til 1,0 %. Dette indikerer en mindreinntekt for Lier på 6-8 mill. kr.

Pr juli er skatteinntangen for Lier 2,3 mill. kr over periodisert budsjett, med rammetilskudd og inntektsutjamning er de frie inntektene (skatt og rammetilskudd) 1,1 mill. kr lavere enn periodisert budsjett. Dette er noe bedre enn prognosene i revidert nasjonalbudsjett.

Det er for tidlig å konkludere, men det forventes at de frie inntektene blir bedre og enn prognosene fra revidert nasjonalbudsjett. En optimistisk prognose er at inngang havner på budsjett.

Renter

Rentesituasjonen er fortsatt gunstig, kalkylen pr 2. tertial indikerer rundt 4,5 mill. kr. lavere netto rentekostnad i forhold til budsjett. Dette er en liten økning i forhold til 1. tertial.

Lønnsoppgjør

Ingen endringer fra 1. tertial.

I budsjettet for 2017 er det tatt høyde for et lønnsoppgjør på 2,7 % i henhold til signalene i statsbudsjettet. 27. april ble partene enige om det sentrale oppgjøret med en ramme på 2,4 %. Hvordan oppgjøret faktisk slår ut i kommunene er avhengig av sammensetningen av ansiennitet og kompetanse i personalgruppen. Konsekvensene for en kommune kan derfor avvike fra avtalerammen.

Ved en teknisk feil har ett av lønnsoppgjørene for 2016 ikke blitt kompensert virksomhetenes rammer i handlingsprogrammet. Virksomhetene har derfor blitt kompensert i 2017 fra lønnsreserven. Dette gjør at lønnsreserven nå er på nivå med resultatene av det sentrale lønnsoppgjøret. Hvordan oppgjøret slår ut for Lier blir først klart når effekten slår ut i regnskapet.

Integreringstilskudd

Det er kommet inn 4 mill. kr integreringstilskudd for bosetting i 2016, og det har vært familiegjenforeninger som også utløser tilskudd. Totalt er det forventet inntekt på 6,5 mill. kr mer enn budsjett. Denne merinntekten må ses i sammenheng med overforbruket på boligene for enslige mindreårige flyktninger som utgjør 2-3 mill. kr.



Investeringer

Rapportering på investeringsprosjekt

Oversikt over de største investeringsprosjektene ligger vedlagt (vedlegg 1).

Prosjekt 9514, Oppgradering Heggsbro, har i HP 2016 og 2017 fått bevilgning på totalt 6,5 mill. kr. Prognosen er på 8,879 mill. kr. 1,129 mill. kr. ble vedtatt overført fra prosjekt 9244 i 1.tertial – til oppgradering av undertavler. I samme prosjekt er det også gjort arbeid på fasader, tak etc. Dette utgjør ca. 1,1 mill. kr. og ønskes dekket av midler på prosjekt 9303. Fra prosjekt 9228 ønskes det overført 150 000 kr til SD-anlegg.

Rapportering VIVA

Rapportering fra VIVA ligger som vedlegg 2. I 2. tertial foreslår VIVA ingen endringer til budsjett.



Vedlegg 1: Tabell med status for de største investeringsprosjektene som er i gang Lier Eiendomsselskap KF:

Prosj.nr	Prosjekt	Bevilgning tom 2017	Bevilgning Ut over 2017	Sum bevilgning	Brukt	Prognose	Utføres	Hva som gjøres	Kommentarer
	Bygg								
8440	Høvik/Stoppen skole	-	-	0	432	432	2016-2017	Restarbeider ifm nybyggprosjekt. Reklamasjon samspillsmodell.	Mulig at det påløper noe mer på dette prosjektet.
8442	Hennummarka skole	200	-	200	-	0	2017-2018		Prosjektet anbefales avsluttet og restbeholdning overføres annet formål.
8495	Heia flerbrukshall	49 290	-	49 290	46 118	46 118	-2 016		Prosjektet er i reklamasjonstid.
8503	Hegg skole	350 000	-	350 000	336 810	340 810	2013-2017	Ny Hegg skole	Avsluttes. Rapport utarbeides. Avsetning for reklamasjon medtas i sluttrapport
8506	Esge skole, ventilasjonsanlegg	4 000	16 213	20 213	3 211	20 213	2015-2020	Fase 1 ventilasjon. Fase 2 oppgr. adm. fløy inkl. ny ventilasjon.	Fortsetter i perioden 2019-2020. Fase 1 ferdig.
8507	Oddevall skole, ventilasjonsanlegg	7 849	-	7 849	8 471	8 679	2013-2017	Nye vent.anlegg+oppretting/flytting monterte kanaler	Prosjektet er ikke avsluttet. Se også 8470. Ytterligere etterarbeid, ikke prissatt, tilkommer i 2017 (i hovedsak innkassing av kanaler til noen 100')
8521	Stoppen skole, velkomstkasse	2 000	-	2 000	371	371		Diverse tilpassninger for velkomstkasser	Prosjektet er flyttet og er ifølge kommunalsjef inkludert i prosjekt 8530 Høvik.
8522	Lierhallen - oppgradering gymsgarderober	-	4 100	4 100	3 650	3 797	2 017	Oppgradering av garderober.	Prosjektet forventes med et underforbruk som vil fremkomme i sluttrapport.
8530	Paviljong Høvik skole				10 384	26 250	2 017	Ny paviljong	Prognose inneholder reserve på 2 000'.
9227	Tilfuktsrom, oppgradering	200	-	200	-	200	2017-2018		Gjennomgang av aggregater og nødvendig utbedringer
9228	SD-anlegg, diverse bygg	5 220	-	5 220	696	5 220	2012-2019	Installere sentral driftsstyring på bygg	Prosjektet samkjøres delvis med oppgradering av tekniske anlegg som pågår. Det planlegges en prosjektgjennomføringsplan for restbehovet i løpet av vår 2018.
9238	ENØK-tiltak iht Siemens-rapport	10 151	-	10 151	8 193	10 151	2011-2018	Diverse ENØK-tiltak på bygg	Restbevilgning samkjøres med løpende pågående prosjekter.
9239	Miljøtiltak - omlegging fyringsolje til varmepumpe	3 450	-	3 450	396	3 450	2016-	1 2017 fjernes olje fra Nøstehagen og VP oppgraderes. Tiltak øvrige bygg uavklart.	Det planlegges å i løpet av 2017 fremlegge en plan med alternative løsninger for utfasing av resterende 3 oljefyringsanlegg.
9243	Energimerking av større kommunale bygg	1 000	-	1 000	316	1 000	-2 018		Energimerking av alle større bygg er utført i prosjektet tidligere. Det anbefales å benytte nødvendig del av restbeholdning til energimerking av øvrige aktuelle bygg, samt oppdatere eksisterende merking.
9244	Rådhuset - oppgradering undertavler	2 150	-	2 150	1 021	1 021	2016-2017	Elektrotavler oppgraderes	Prosjektet ferdig. Rest overført til prosjekt 9514 Heggbro.
9486	Erstatning Frogner sykehjem	401 000	-	401 000	341 627	353 640	2010-2017	Nytt sykehjem.	Vil bli avsluttet etter prøvetidsperiode i 2017, med avsetning for reklamasjoner.
9514	Oppgradering Heggbro	6 500	-	6 500	7 687	8 879	2016-2017	Ombygg av sal og nye WC. Etablering av ventilasjon	Prosjektet er ferdig. Ikke sluttfakturert. Overført restmidler fra prosjekt 9244. Mer arbeid er utført, med midler som nå overføres fra 9303.
9547	Liertun - oppgradering	14 746	3 588	18 334	3 620	-	2015-	Generell oppgradering	Prosjektet pågår i flere år framover.
9549	Oppgradering Gistadbakken 9	24 000	-	24 000	-	24 000	-2 018	Vedtatt sak 48/2016.	Anbudsbefaring gjennomført. Frist for innlevering av tilbud 27.09.17.
9739	Kulturskolen Stoppen	13 303	-	13 303	10 675	10 675			Dette var opprinnelig midler op prosjekt 8440, og anbefales brukt for å dekke merforbruk på det prosjektet, for så å avsluttes.
9745	Klinkenberghagan - utbyggsstrategi	-	-	0	2 153	2 491	-2 018		Pågår. Ikke bevilgning. Finansieres av senere salg.
8519	Tranby skole - oppgradering ventilasjon	2 563	-	2 563	100	3 863	2017-2018	Utskifting av 2 stk. ventilasjonsanlegg	9303/1094 er også planlagt inn i dette prosjektet. (2,563+1,3=3,863)
9329	Rehabilitering Vestsidenveien 100	24 740	-	24 740	143	24 740	2017-2019	Totalrehab boliger ungdoms+ungevoksne m spes behov	Ført kjøp av eiendommen tidligere på samme prosjektnummer. Eks parkeringsplasser, må bevilges ekstra til 25 stk
9550	Fosshagen fase 2	26 000	100 000	126 000	-	1 500	-2 020		Forprosjekt ferdigstiltes august 2017.
9555	Bygg- og eiendomsutredninger	-	4 000	4 000	178	4 000	Løpende		
8202	Bygningsmessige IKT-tilpassninger	3 855	-	3 855	2 878	2 878	Løpende		Har bedt om at dette går videre pga. oppgradering WiFi på flere bygg.
9303	Tiltaksplan kommunale bygg	10 541	17 025	27 566	7 175	22 500	Løpende	Oppgradering bygg og brukertilpassninger	Dette prosjektet løper videre.
9708	Diverse tomtearealer (kjøp/salg)	1 169	-	1 169	130	-	Løpende		Prosjektet pågår.



Lier kommune:

Prosj.nr	Prosjekt	Bevilget tom 2017	Bevilgn. Ut over 2017	Sum bevilget	Brukt	Prognose	Utføres	Fullf.g r. %	Hva som gjøres	Kommentarer
8517	Gullaug skole - utendørs treningsparker	741	375	1 116	0	1 116	2016-2018	-		Ikke påbegynt
8526	Oddevall skole - Ny lekepark	650	650	1 300	0	1 300	2017-2018	-		Ikke påbegynt
8512	Sikring av tunnel på turvei	820	1 640	2 460	0	2 460	2017-2019	-		Ikke påbegynt
9498	Velferdsteknologi - ihht sak 44/2014 i FS	8 000	-	8 000	2 816	8 000	2015-	30 %	Innkjøp av velferdsteknologi	Trådløst nett: 2/3 ferdig. Digitalt nattsyn er i drift. Uttesting av velferdsteknologi hos brukere hjemme og i testleilighet er i gang. Lokaliseringsteknologi og sikring dører Fosshagen er godt i gang. Det jobbes også med andre virksomheter.



Vedlegg 2: Rapportering fra VIVA



www.viva-iks.no | telefon: +47 32 22 58 00
Postboks 513, 3412 Lierstranda

RAPPORTERING 2. TERTIAL 2017

LIER KOMMUNE



RESULTATRAPPORTERING 1. HALVÅR 2017

	Årsbudsjett 2017	Periode- regnskap	Periode- budsjett	Periode- avik	Prognose årsavik	Årsbudsjett 2017	Periode- regnskap	Periode- budsjett	Periode- avik	Prognose årsavik
(alle tall i hele tusen kr.)	VA-tjenester					Vei-tjenester				
Driftsinntekter										
Avgifter vann og avløp	-87 433	-45 590	-43 717	-1 873	-4 500	0	0	0	0	
Tilskudd fra kommuner/andre	0	0	0	0	0	-17 735	-8 868	-8 867	-1	0
Annen driftsinntekt	-755	-1 153	-378	-775	0	-1 704	-711	-852	141	0
Sum driftsinntekter	-88 188	-46 743	-44 095	-2 648	-4 500	-19 439	-9 579	-9 719	140	0
Driftskostnader										
Varekostnader	9 200	5 048	4 600	448	0	0	62	0	62	0
Lønnskostnader	25 526	10 565	12 356	-1 791	0	6 019	3 881	2 908	973	0
Avskrivninger	265	90	133	-43	0	66	22	33	-11	0
Annen driftskostnad	48 716	25 921	24 404	1 517	0	13 551	5 793	7 576	-1 783	0
Sum driftskostnader	83 707	41 624	41 493	131	0	19 636	9 758	10 517	-759	0
Driftsresultat	-4 481	-5 119	-2 602	-2 517	-4 500	197	179	798	-619	0
Finansposter	-370	-45	-185	140	0	-62	0	-31	31	0
Resultat	-4 851	-5 164	-2 787	-2 377	-4 500	135	179	767	-588	0

Når det gjelder vann- og avløpsinntektene så er de budsjettet og periodisert ut fra grunndataene og beregninger som lå til grunn i selvkostkalkylen høsten 2016. Pr. første halvår viser regnskapet at de fakturerte forbruksavgiftene basert på a' konto grunnlag 2017 og avregning for 2016, ligger litt over budsjett. Antall nye tilknytninger ligger betydelig over budsjett pr. første halvår. Prognosen for antall nye tilknytninger ut året gir grunnlag for å øke forventede inntekter med 4,5 mill.kr.

På kostnadssiden er det avvik på lønnskostnader og annen driftskostnad, men samlet sett ikke avvik av betydning som gir grunnlag for revurdering så langt.

Innenfor vei-tjenestene er inntektsbudsjettet lagt i samsvar med vedtatt veiramme.

På kostnadssiden ligger lønnskostnader noe over budsjett og andre driftskostnader ligger under budsjett. Det er hovedsakelig kostnader til brøyting/strøing/feing som ligger under budsjett. Dette har sammenheng med at det i denne perioden har vært temperaturer som medfører tiltak med mer salting og dette arbeidet utføres i egenregi med egne mannskaper og maskiner. Det er imidlertid vanskelig å periodisere kostnader i budsjettet på dette området og vei-budsjettet forventes å balansere ved årets utgang.



RAPPORTERING MÅLOPPNÅELSE

Eierkommunenes formål med sitt eierskap

Eierkommunenes hovedformål med eierskapet i VIVA er å sikre innbyggere, vann- og avløpsabonnenter og øvrige brukere:

- Et fremtidsrettet og bærekraftig tjenestetilbud, som vektlegger eierkommunenes ambisjoner om trygg infrastruktur på områdene vei-, vann og avløp.
- Brukervennlige, fleksible og likeverdige tjenester for innbyggere og abonnenter, som stimulerer til bærekraftige holdninger og adferd. Et vesentlig ledd i tjenestetilbudet er aktiv og målrettet informasjon
- Et kostnadseffektivt tjenestetilbud, basert på samarbeid og stordrift

Visjon og verdier

Vivas visjon er: Gjennom samspill, kvalitet og gjennomføringskraft er Viva ett skritt foran.

Våre verdier er:

- Samspill
- Kvalitet
- Gjennomføringskraft

Vivas verdier er selskapets felles sett med retningslinjer som skal hjelpe selskapet til å oppnå sin visjon og som guider de ansatte i sine handlinger og atferd. Verdiene skal være med å skape kultur og er viktig i forhold til identitet.

Vivas mål og prioriteringer for 2017

Våre mål er i tråd med strategiske planer satt av eierne i felleskap. Hver av disse prioriteringene blir målt på kort og lang sikt. Prioriteringene skal være med på å gjøre Viva til ett skritt foran!

MÅL VIVA IKS 2017	STATUS VED TERTIAL OG UTGANG AV 2017
Gode digitale verktøy. Vi skal være offensive i bruk av teknologi og digitale løsninger der det bidrar til å forenkle arbeidsoppgaver, bedre samspillet eller forbedre kundeopplevelsen	<p>En moderne plattform for egenutviklede tjenester er implementert. Videre arbeid vil bestå i å tilpasse disse for Viva, integrere med eksisterende systemer og fase ut systemer og løsninger som kan erstattes av standardfunksjonalitet, eller ikke er i bruk i tilstrekkelig grad. En del av dette er en løsning som fungerer som et overbygg mellom fagsystemer og beder kommunikasjonen mellom driftsavdelingen og kundeservice.</p> <p>Det er implementert flere fagsystemer for kommunikasjon med publikum utviklet for drift av tekniske tjenester i kommuner og mesteparten av ønsket funksjonalitet er på plass.</p> <p>Gjennomført digitalisering av rørleggerarkiv og anleggsarkiv for Røyken. Foreslås iverksatt for Hurum og Lier. Legges frem i budsjettinnspill. Digital tilgang forenkler og forbedrer saksbehandling i forvaltning og utbygging.</p>



Kundeportalløsning «min side»	<p>Nettportalen «min eiendom» er etablert. Dette er en nettside hvor abonnenter kan hente informasjon om sine eiendommer. «Min eiendom» kan leses via pc, nettbrett og smarttelefon. Pålogging gjøres gjennom DIFIs IDPortal.</p> <p>Kundeserviceroboten «Vivar vannlås» er utviklet og ansatt. Gir kundene service døgnet rundt uavhengig av når kontoret er åpent. Kundene skal få svar på enkle spørsmål når som helst på døgnet, hvilken som helst dag i året. Roboten er bygget på kunstig intelligens, Jo flere spørsmål som kommer, jo mer lærer roboten seg og bygger sin egen kunnskap.</p>
Komme i gang med fjernavleste vannmålere	<p>Igangsatt og pågår for Lier og Hurum. Røyken starter opp 2018</p> <p>Utskifting av vannmålere er en oppgave med tradisjonelt mye manuell registrering. Effektivisering og digitalisering av arbeidsprosessen pågår.</p>
Bra og fungerende utstyr og maskiner for drift	<p>Nytt utstyr og organisering av maskinsenteret har medført større effektivitet og forutsigbarhet i Drift. Funksjonssvikt i utstyr har allikevel medført noe forsinkelser i kantklipp.</p>
Få på plass velfungerende prosjektorganisasjon med metodikk og verktøy. Vi skal bygge kommune Norges beste prosjektavdeling	<p>Investeringsprosjekter kommer som tiltak fra Hovedplanen. Prosjektavdelingen får bestillinger fra Plan og Styring. Alle prosjekter gjennomføres via egen prosjektprosess, som beskriver hvordan vi skal sikre god og sikker gjennomføring av våre prosjekter. Den beskriver fasene i oppdrag, sentrale aktiviteter i hver fase og beslutningspunkter mellom fasene. Alle prosjekter har en prosjektansvarlig. Avdelingen jobber med tiltak for å minimere flaskehalser, som hemmer gjennomføringskraft..</p>
Prøve nye kontraktsformer	<p>Et prosjekt i Hurum gjennomføres som en totalentreprise. Dette er første gang i VIVA sin historie. Totalentreprisemodellen er lite utprøvd innen utbygging av kommunaltekniske anlegg.</p> <p>Tronstad Renseanlegg gjennomføres som totalentreprise. Forventet oppstart av kontrakts-arbeidet er september 2017.</p>
Lansering av kvalitetssystem	<p>Nytt kvalitetssystem er utarbeidet i løpet av våren 2017 og er gjort tilgjengelig for alle ansatte 1.september 2017</p>
Ny vaktordning	<p>Felles døgnbemannet vakt ble innført fra 1. januar. Dette har medført bedre samspill og bedre tilgjengelighet for publikum.</p>
Intern kontroll, etablere system for varsling.	<p>Det foreligger dokumentasjon som kreves i henhold til internkontrollforskriften, og rutiner for oppfølging og evaluering er etablert og følges. Det er utarbeidet varslingsrutiner og et varslingssekretariat for mer alvorlige kritikkverdige saker. Rutinene er gjort kjent for alle ansatte</p>
Godt og sosialt arbeidsmiljø. Bygge felles kultur basert på våre verdier	<p>Det gjennomføres medarbeiderundersøkelse en gang i året. Ledere gjennomfører årlig medarbeidersamtaler med alle ansatte. Lederutviklingsprogrammet «Fra ord til handling» setter fokus på samspill og gjennomføringskraft. Målet med programmet er å etablere en prestasjonskultur som baserer seg på Vivas verdier.</p>



<p>Videreutvikle og forbedre godt samspill med våre eiere</p>	<p>Det er gjennomført eiermøter hvor forståelse og hensikten med god samhandling er definert. Samhandlingsrutiner mellom Viva IKS og eierkommunene ble revidert i april 2017. Forbedringer og videreutvikling har høyt fokus. God samhandling sikrer god demokratisk styring av Vivas tjenester.</p>
<p>Verdiene våre etterleves av alle i selskapet. Alle medarbeidere i Viva skal forstå sin rolle, være med å utvikle rollen og øke egen kompetanse</p>	<p>Alle ansatte har stillingsbeskrivelse som beskriver oppgaver og ansvar som følger av stillingen. Våre styringsprinsipper er <i>ansvar og myndighet følges ad og gjøres gjeldende, delt og utydelig ansvar eksisterer ikke og ansvar delegeres så langt det er hensiktsmessig.</i></p> <p>Verdiene til Viva er tema på alle avdelingsmøter og alle ansatte har fått utdelt bok som beskriver verdiene og hvordan de skal komme til uttrykk i det daglige arbeidet. Det er igangsatt arbeid med å kartlegge ansattes kompetanse. Høsten 2017 vil det gjennomføres en analyse av virksomhetens kompetansebehov og det vil bli utarbeidet planer for kompetansehevende tiltak.</p>

Selskapet har startet arbeidet med revidering av selskapsstrategien. Det er behov for å angi ny kurs og konkretisere veivalg mot 2020.



OPPDRAG 2017	STATUS VED TERTIAL OG UTGANG AV 2017
<p>Økt bruk av lærlinger. Lier kommune skal være foretrukket av lærlinger i vårt område. Kommunen styrker lærlingeordningen ytterligere innen alle fagfelt gjennom at måltallet endres til 1 årsverk pr 750 innbyggere (mot tidligere 1 lærling per 1000 innbyggere). Viva IKS oppfordres til å legge til rette for økt bruk av lærlinger og praktikanter samt språktrening etter eventuelle behov.</p>	<p>Viva hadde to lærlinger ved oppstart i 2017. En har gjennomført og bestått fagprøven. Det vurderes lærlingeordning innenfor vannforsyning.</p> <p>Viva IKS har tre personer på språktreningsplasser og to personer på praksisplasser. To trainee-kandidater startet opp 1. september</p>
<p>HP 13-16 oppdrag 2.30 samt HP 12-15 oppdrag 2.12: «Det igangsettes planarbeid for utbygging av gang- og sykkelveier iht. vedtatt prioriteringsliste med særlig vekt på skoleveier. Kommunen inngår i forhandlinger med Fylkeskommunen/Statens Vegvesen om mulig forskuttering. Egen gangveiforbindelse mellom Hennesnumtorget og Nordal skole inngår i arbeidet. Miljøutvalget er styringsgruppe. Samordnet med: «Rådmannen utreder investeringsiltak for å sikre skoleveier slik at skyssgodtgjøring kan reduseres (kost/nytte-analyse) inkl. folkehelseperspektivet»</p>	<p>I arbeidet med hovedplan vei (presenteres september 2017) innarbeides en kartlegging av gjenstående gang/sykkelveier for å sikre helhetlig gang- og sykkelveinett i Lier. Planen skal kartlegge behov for reguleringsplaner, grunnnerv og hvordan statlige tilskuddsordninger kan benyttes. Gangvei Hennesnumtorget/Nordal vil vurderes i kartleggingsprosjektet for gjenstående gang/sykkelveier. Gangveien mellom Bilbo og Linjeveien er ferdig. Prosjekteier er Statens vegvesen.</p>
<p>HP 15-18 oppdrag 2.23 «Trafikksikkerhetssituasjonen rundt Grøttegata vurderes ved rullering av kommunens trafikksikkerhetsplan og i sammenheng med bevilgning i investeringsbudsjettet».</p>	<p>Det arbeides med å beskrive omfanget av utbedringer som må gjøres og det skal gjennomføres et forprosjekt.</p>
<p>HP 16-19 oppdrag 2.29 «I arbeidet med temaplan vei innarbeides en kartlegging av gjenstående gang/sykkelveier for å sikre et helhetlig og komplett gang- og sykkelveinett i Lier. Planen skal kartlegge behov for arbeid med reguleringsplaner, grunnnerv og hvordan statlige tilskuddsordninger kan utnyttes. Frist: 1. oktober 2016</p>	<p>I arbeidet med hovedplan vei (presenteres september 2017) innarbeides en kartlegging av gjenstående gang/sykkelveier for å sikre helhetlig gang- og sykkelveinett i Lier. Planen skal kartlegge behov for reguleringsplaner, grunnnerv og hvordan statlige tilskuddsordninger kan benyttes.</p>
<p>HP 16-19 oppdrag 2.30 «Det utarbeides en egen gatebruksplan for Sylling sentrum i løpet av 2016».</p>	<p>Gatebruksplan tas gjennom hovedplanarbeidet (presenteres september 2017)</p>
<p>HP 16-19 oppdrag 2.33 «Bevilgningen til oppgradering av veilys til LED stilles foreløpig i bero inntil det foreligger en samlet plan for hvordan dette kan gjøres på en hensiktsmessig måte. Planarbeidet skal gjennomføres i løpet av 2016 som en del av hovedplan vei».</p>	<p>Kartlegging av veilys pågår. Veilys er omtalt i strategisk del i Hovedplan vei (vedtatt i kommunestyret i desember 2016). Plan for utskifting og oppgradering legges inn i Handlingsprogrammet for 2018 – 2021.</p>



Prosjekt	Prosjekt	L / A*	Utføres	Bevilgn. totalt	Ekstern finans.	Totalt finans.	Prognose	Brukt hittil	Framdr. i forhold til plan?	Kostn. i forhold til plan?	Hva som gjøres	Kommentarer
Lier kommune												
Vei												
2 000	Sylling fyllplass	A	2 017	4 800		4 800	4 800	4 416	nei	ja	Oppsamling og rensing av sigevann	Arbeidet er i stor grad ferdig, men det gjenstår planting av vannplanter, samt avslutning av grunneieravtaler.
2 002	Oppgradering av grusveier	L	2 017	580		580		230	ja	ja	Oppgradering og asfaltering	Det var overforbruk på prosjektet i 2016. Overforbruket dekkes inn av årets bevilgning. Årets asfaltering ventes gjennomført i september.
2 003	Trafikksikkerhetstiltak	L	2017 -	9 011		9 011		116	ja	ja	Trafikksikkerhetstiltak	I sak i Miljøutvalget i mars 2017 er det vedtatt å utføre tiltak for 2,3 mill kr. Vedtaket omfatter gjennomføring av enkelte tiltak, planlegging av store tiltak og innføring av trafikksikker kommune. Tiltakene er under planlegging. Store tiltak er under planlegging og forberedelse.
2 004	Mindre anlegg vei	L	2017 -	1 089		1 089		0			Mindre anleggstiltak på vei	Tiltak ikke spesifisert.
2 005	Veg og gatelys	L	2003 -	-660		-660		1 350			Utbedring av vei- og gatelys	Løpende investering for deltakelse i vei- og va-prosjekter. Kvikksølvholdige armaturer skal utfases. Prosjektet vil finansiere nye armaturer der kvikksølvarmaturer har sluttet. Prosjektet sees i sammenheng med prosjektnummer 2008.
2 008	Veilysoppgradering	A	2010 -	8 860		8 860		2 638	ja	ja	Veilysoppgradering	Det skal utarbeides plan for oppgradering av veilys. Det er bestilt sak i Handlingsprogrammet for 2016 - 2019. Planarbeidet gjennomføres som en del av hovedplan vei. Arbeidet med kartlegging av gatelysnettet pågår og det skal utarbeides en tiltaksplan med kostnadsoverslag. Det skal anskaffes databaseverktøy. Det er planlagt forhandlinger med nettselskapet for opprettelse av egen veilystarif.
2 009	Utbedring S.Eggevei og Baneveien	A	2011 -	12 960		12 960	12 960	6 607	ja	ja	Veiforsterkning og asfaltering	Prosjektet er delt opp i etapper. Det er foreløpig ikke utført arbeidet på prosjektet inneværende år.
2 013	Oppryddingsprosjekt i forhold til grenser / eier	A	2014 -	1 280		1 280	1 280	0	ja	ja	Opprydding i grenseforhold	Det er gjort noe kartlegging. Utførelse vil starte i 2018 med innleid kompetanse.
2 015	Bekkegjennomføringer Baneveien	A	2014 -	1 500		1 500	1 500	936	ja	ja	Utbedring av stikkrenner	Arbeidet ble påbegynt i 2014 og følger utbedringsarbeidet på Baneveien.
2 016	Utbedring av bruer iht rapport av desember 2012	A	2014 - 2018	7 180		7 180		505	ja	ja	Utbedring av bruer	Arbeid ble påbegynt i 2014. Bevilgning er delt opp over flere år. Noe midler er spart til et større tiltak i 2017/2018.
2 018	Eikseterveien mellom Vestsideveien og Sognaveien	A	2015 - 2018	5 000	720	5 720	9 400	3 395	nei	nei	Opparbeidelse av fortau	Det er avdekket ustabile masser og det er gjennomført ekstra grunnundersøkelser våren 2017. Prosjektering av resterende strekning er ferdig og prosjektet blir lagt ut på Doffin i september. For å fullføre fortauet opp til Sognaveien er det behov for en tilleggsbevilgning på 3,7 mill kr. Det er laget sak om bruk av trafikksikkerhetsmidler. Saken kommer til behandling i september.
2 019	Grøttegata oppgradering	A	2015 -	4 000		4 000		291	nei		Oppgradering av vei	Forprosjektet er forsinket og ventes ferdig i løpet av september 2017. Det blir utarbeidet kostnadsberegning i forbindelse med forprosjektet. Kostnader må innarbeides i Handlingsprogrammet.
2 020	Årkvislaveien oppgradering	A	2015 - 2018	6 000		6 000		195			Veiforsterkning og asfaltering	Forprosjektet ventes ferdig i løpet av august 2017. Det blir utarbeidet kostnadsberegning i forbindelse med forprosjektet. Kostnader må innarbeides i Handlingsprogrammet.
2 021	Sykelvei på gammel jernbanetrase	A	2016 - 2018	0	7 900	7 900	7 900	1 599	nei	ja	Opparbeidelse av gang- og sykkelvei som forbindelse mellom gammel jernbanetrase og Heggtoppen	Dette er et prosjekt i regi av Buskerudbyen. Prosjekteringen ble godkjent av Statens vegvesen, men har kommet med nye krav etter at anbudskonkurranse er gjennomført og kontrakt er skrevet. Alle grunneieravtaler er i orden med unntak av Statens vegvesen.
2 024	Utarbeidelse av hovedplan vei	A	2 017	400		400	400	301	nei	ja	Utarbeidelse av hovedplan	Strategisk plan er politisk behandlet. Tiltaksplan, gatebruksplan for Sylling og kartlegging av manglende g/s-veinett gjenstår og skal legges fram for politisk behandling i september 2017.
2 025	Belysning på gml. Jernbanetrase, Lierbyen - Drammen	A	2016 - 2017	0	3 750	3 750	4 000	1 605	nei	nei	Belysning av gang- og sykkelvei	Prosjektet finansieres av midler fra Buskerudbyen. Arbeidet startet høsten 2016 og skulle vært ferdig våren 2017. Strekingen fra Lierbyen til Jensvollveien er ferdig. Strekingen fra Jensvollveien til Teghverksveien gjenstår.



Prosjekt	L / A*	Utføres	Bevilgn. totalt	Ekstern finans.	Totalt finans.	Prognose	Brukt hittil	Framdr. i forhold til plan?	Kostn. i forhold til plan? ja/nei	Hva som gjøres	Kommentarer		
Vann og avløp													
2500		Mindre anlegg vann	L	2017 -	7 183		7 183		472		Mindre anleggstiltak på vannforsyning	Løpende prosjekt. Tiltak ikke definert.	
2501		Sanering Nøste - Drammen (vei, vann og avløp)	A	2015 - 2022	44 740		44 740	78 000	2 412	nei	nei	Sanering av vei-, vann- og avløpsanlegg	Forprosjektet legges fram for politisk behandling i september 2017. I forprosjektet anbefales det å gå videre med detaljprosjektering og utførelse. Det anbefales at prosjektet oppfinansieres i Handlingsprogrammet for 2018 - 2021.
2504		Sanering Reistadlia (vei, vann og avløp)	A	2010 - 2016	59 930		59 930	74 000	74 011	nei	ja	Sanering av kommunale vann- og avløpsledninger og oppgradering av vei.	Anleggsarbeidet er ferdig, men det er reklamasjon på asfaltarbeider. Oppgitt finansiering gjelder kun vann- og avløpsfinansieringen. Midler til veioppgradering, veivys og bidrag fra andre kabelteier er ikke medregnet i finansieringen. Det er derfor avvik mellom finansiering og prognose.
2505		Lierkroa / Husebysletta	A	2017 - 2018	12 060		12 060	12 000	2 891	ja	ja	Sanering av kommunale vann- og avløpsledninger. Tilknytning av nye abonnenter.	Anleggsarbeidene pågår og er ventet ferdig i løpet 2017.
2506		Tronstad, rensesanlegg og sanering	A	2017 - 2018	14 996		14 996	15 000	2 754	ja	ja	Nytt rensesanlegg og sanering av ledningsnett.	Anbudskonkurranse er gjennomført. Oppstart er forventet høsten 2017.
2507		Hovedplan vann, lekkasjetap/beredskap/priv.	L		4 615		4 615		0			Bevilgning i hht Temaplan 2010 -	Løpende investering. Tiltak er ikke definert.
2508		Vannledning Sylling - Tronstad	A	2013 - 2019	28 000		28 000		1 131	ja	ja	Utskifting av vannledning og nylegging av avløpsledning.	Det mangler avtale med en sentral grunneier. Entreprenør er valgt. Anleggsstart blir i august 2017.
2510		Sanering Engersand	A	2016 - 2019	35 000		35 000	35 000	56	ja	ja	Sanering av vei-, vann- og avløpsanlegg	Det samarbeides med privat utbygger i forhold til felles anlegg på nedre del av området. Detaljprosjektering for gammel bebyggelse er påbegynt.
2512		Mindre anlegg avløp	L		11 236		11 236		17			Mindre anleggstiltak på avløpsanlegg	Løpende prosjekt. Tiltak ikke definert.
2513		Klimaendringer/brukerinteresser/vannkval (løpende inv.)	L		783		783		0			Bevilgning i hht Temaplan 2010 -	Løpende investering. Tiltak er ikke definert.
2514		Oppgradering Linnestad kloakkrensanlegg	A	2010 - 2017	24 010		24 010	25 100	20 490	ja	nei	Renovering og oppgradering av arbeidsforhold	Tiltaket har fått tilleggsfinansiering i Formannskapets sak PS 4/2016. Det ser likevel ut til at det blir en overskridelse av bevilget beløp. Entreprenørarbeidene er ferdige og sluttoppgjør pågår. Endelig kostnad framkommer etter at sluttoppgjør er ferdig.
2516		Sylling rensesanlegg, oppgradering	A	2010 - 2017	14 000		14 000	14 300	14 169			Oppgradering av rensesanlegg	Ferdig
2517		Sjøstad rensesanlegg, oppgradering	A	2013 - 2017	10 580		10 580	10 600	10 422			Oppgradering av rensesanlegg	Ferdig
2518		Tiltak overvann Sjøstad	A	2015 - 2018	5 750		5 750		1 080	ja	nei	Fjerne fremmedvann fra rensesanlegg	Detaljprosjektering pågår. I detaljprosjekteringen inngår det utarbeidelse av kostnadsestimater. Finansiering innarbeides i Handlingsprogrammet for 2018 - 2021
2519		Kap.økning og mod. av pumpestasjoner på Lierskogen.	A	2015 - 2017	6 000		6 000	6 000	1 130	ja	ja	Rehabilitering og kapasitetsøkning	Prosjektet legges ut på tilbuds konkurranse i august 2017 sammen med prosjekt 2524.
2521		Kanada	A	2015 - 2018	48 000		48 000	48 000	15 315	ja	ja	Avkalkering av bebyggelse og ny vannforsyning	Anleggsentreprise pågår. Ferdiggjørelse er estimert til august 2018. Planlagt framdrift følger.
2524		Sanering ledningsnett Tveita	A	2016 - 2019	27 020		27 020	27 000	405	Ja	Ja	Sanering av ledningsanlegg	Prosjektet legges ut på tilbuds konkurranse i august 2017 sammen med prosjekt 2519. Kostnadsoverslag tilsier et merbehov på 3 mill kr. Dette legges inn i Handlingsprogrammet for 2018 - 2019.
2529		Sylling rensesanlegg, utslippsledning	A	2016 - 2018	10 500		10 500		343	nei		Ny disponering av restutslippet fra rensesanlegget	Politisk behandling av ny utslippstillatelse avventes.
2530		RV23 - utskifting av vannledning	A	2016 - 2021	19 000		19 000	19 000	0	ja	ja	Erstatte gammel vannledning	Prosjektet følger framdriften til Statens vegvesen. Prosjektet er startet, men det er ikke mottatt regninger enda.
2532		Utarbeidelse av saneringsplaner	A	2017 - 2018	2 000		2 000	2 000	0			Utarbeidelse av planer for å bedre grunnlaget for framtidig utvikling av VA-infrastrukturen	Arbeidet pågår og følger planlagt framdrift. Arbeidet gjennomføres samlet for Lier, Røyken og Hurum.
2535		Garsjø og Løken (dammer) , revurdering	A	2016 - 2017	500		500	500	0	ja	ja	Revurdering av dammer	Nye flomberegninger er gjennomført.
2533		Utvikle og etablere system for dokumentasjon og oppfølging av tap av forurensning fra avløpsnettet	A	2017	500		500		0	ja	ja	Kildespringsteam opprettet for kartlegging av tap og innlekking på avløpsnettet.	Arbeidet har startet
2536		Kartlegge og følge opp bedrifter med stort påslipp til kommunalt nett	A	2017 - 2018	500		500		0	ja	ja	Kartlegging av industribedrifter mht mengde og type påslipp	Arbeidet har startet
2537		Utredning av samlet renseløsning for Lier	A	2017	1 000		1 000		0	ja	ja	Overordnet planlegging	Arbeidet har startet
2538		Fjernavleste vannmålere	A	2017 - 2018	10 000		10 000	10 000	1 589	ja	ja	Utskifting av vannmålere for automatisk avlesning	Arbeidet pågår.
2539		Oppdatering av kartverk	A	2017 - 2019	500		500		0	ja	ja	Heving av kvaliteten på VA-kartverket	Arbeidet har startet
		Tilstands kartlegging Tranby - Lier stasjon	A	2017	500		500		0			Inspeksjon for å kartlegge innlekking av fremmedvann	Ikke startet
		Reistadlia - nytt høydebasseng	A		5 000		5 000		0			Nytt høydebasseng	Ikke startet
		Reduksjonskum Kortnes	A		500		500		0			Ny reduksjonskum	Ikke startet
		Infrastrukturplan for vann og avløp Fjordbyen	A		500		500		0			Overordnet planlegging i forbindelse med Fjordbyen	Arbeidet har startet
		Provisorisk vannledning Lierskogen - Stabekk	A		500		500		0			Erstatning av provisorisk vannledning	Ikke startet
		Utrede behov for plassering av nye sonevannmålere og oppfølging av husvannmålere	A		500		500		0			Nye sonevannmålere for kontroll av lekkasjemengder og framtidig modellering	Arbeidet har startet i samarbeid med Godt vann Drammensregionen.
*)													
L= Løpende prosjekt (Bevilgning gjelder inneværende år + overføringer fra foregående år)													
A= Avsluttende prosjekt (Bevilgning gjelder hele prosjektperioden)													

